

Welke functie vervult visueel beeldmateriaal in een nieuwsuitzending?

Een onderzoek naar de functie van visueel beeldmateriaal in een nieuwsuitzending wanneer er sprake is van een *voice-over*.

Utrecht University

Naam: Marsha Killian (5526620)

Opleiding: Communicatie- en informatiewetenschappen

Faculteit: Geesteswetenschappen

Datum: 16 juni 2018

Scriptiebegeleider: prof. dr. mr. Paul van den Hoven

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
1. SAMENVATTING	3
2. INLEIDING	4
3. THEORETISCH KADER	5
3.1 RETORISCH DISCOURS.....	5
3.2 FRAMING	6
3.3 VERBALE EN VISUELE COMMUNICATIE IN EEN NIEUWSUITZENDING	7
3.4 VISUELE FRAMING	8
4. ONDERZOEKSVRAAG	9
5. METHODE	10
5.1 TWIJFELGEVALLEN	11
5.2 EXPLOREREND ONDERZOEK.....	13
6. RESULTATEN	14
6.1 DEELVRAAG 1	14
6.2 DEELVRAAG 2	18
7. CONCLUSIE	20
8. DISCUSSIE	21
9. LITERATUURLIJST	23
10. BIJLAGEN	25
BIJLAGE 1: SCHEMATISCHE WEERGAVEN VAN TWEE NIEUWSUITZENDINGEN	25
BIJLAGE 2: VOORBEELDEN NIET-DEIKTISCH MATERIAAL GECATEGORISEERD OP THEMA	30

1. Samenvatting

In dit onderzoek wordt gekeken of er een verschil bestaat tussen het visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending van BBC World en het visuele beeldmateriaal van een nieuwsuitzending van CGTN, wanneer er sprake is van een voice-over. Daarnaast wordt onderzocht welke functie dit visuele beeldmateriaal vervult. Uit eerder onderzoek is gebleken dat journalisten, zowel bewust als onbewust, beelden selecteren om een bepaald retorisch discours te creëren. Het is hierbij aannemelijk dat er sprake is van een vorm van framing. Visueel beeldmateriaal is op te delen in deiktisch materiaal, de gesproken tekst in een nieuwsuitzending verwijst direct naar het beeld, en niet-deiktisch materiaal, de gesproken tekst verwijst niet direct naar het beeld. In het onderzoek zijn vier BBC World uitzendingen en vijf CGTN-uitzendingen geanalyseerd op de aard van gesproken tekst (nieuwslezer, reporter of geïnterviewde) en de aard van het beeldmateriaal (wel- of niet-deiktisch). Verder zijn tijdens deze analyse, middels explorierend onderzoek, gepoogd functies van dit visuele beeldmateriaal aan te duiden. Uit het onderzoek is gebleken dat in een nieuwsuitzending van CGTN gemiddeld meer niet-deiktisch beelden getoond worden dan in een nieuwsuitzending van BBC World. Uit explorierend onderzoek bleek dat de functie van deiktisch materiaal ondersteuning van de gesproken tekst is en dat niet-deiktisch materiaal als visuele framing gezien kan worden. In vervolgonderzoek kan gekeken worden naar een grotere hoeveelheid uitzendingen van meerdere nieuwszenders om te zien of de gevonden resultaten standhouden, aangezien in deze studie slechts negen uitzendingen geanalyseerd zijn. Daarnaast kan men dieper ingaan op de communicatieve functie van het beeldmateriaal.

2. Inleiding

“Het nieuws is geen objectieve representatie van de werkelijkheid, maar eerder het product van beslissingen in de nieuwskamer over wat het publiek moet weten en hoe ze dit moeten weten” (Henderson, 2012, p. 68). Een nieuwsuitzending wordt door journalisten gecreëerd door middel van een serie aan voorspelbare en observeerbare normen en routines. Deze nieuws routines bepalen welke gebeurtenissen in de nieuwsuitzending komen en welke genegeerd worden (Henderson, 2012).

Het product van beslissingen mondt uit in een nieuwsuitzending geconstrueerd door journalisten. Om een nieuwsitem te construeren zullen journalisten valide interpretaties moeten maken. Ze behoren zo transparant mogelijk de kijker te laten zien wat er in de wereld speelt. Op dit moment zijn er in de huidige literatuur weinig richtlijnen te vinden op welke manier een journalist de beste keuzes kan maken om de kijker een zo valide en transparant mogelijk beeld te geven van het nieuws in een nieuwsuitzending. De meeste literatuur gaat over thematiek of ethiek in het nieuws, zoals bijvoorbeeld het handboek voor journalistiek studies door Wahl-Jorgensen en Hanitzsch (2009). Op het internet zijn wel bronnen te vinden die toelichten uit welke onderdelen een nieuwsuitzending bestaat (Chafran, 2016; Cooper, n.d; McIntyre, 2010) en op welke manier deze onderdelen in elkaar gezet moeten worden (Blasingame, 2015; Heart Lake Literacy, 2014; Malkoff, 2009). Echter, deze bronnen gaan eveneens niet genoeg in op hoe een journalist een zo valide mogelijke constructie van de werkelijkheid maakt.

In een nieuwsuitzending zijn voornamelijk drie verschillende vormen van gesproken tekst te herkennen: gesproken tekst door nieuwslezer, gesproken tekst door reporter en de gesproken tekst door iemand die geïnterviewd wordt. Deze verbale manier van communiceren wordt in een nieuwsuitzending gekoppeld aan beelden. In de huidige literatuur is enkel praktische informatie geschreven over hoe beelden en gesproken tekst samengevoegd worden in een nieuwsuitzending (Chafran, 2016; Cooper, n.d; McIntyre, 2010). De verhouding van beeld ten opzichte van gesproken tekst wordt hierin niet besproken, eveneens is over de functionaliteit van nieuwsbeelden weinig bekend.

Voor het overbrengen van het nieuws aan de kijker wordt er door de journalist een retorisch discours gecreëerd in een nieuwsuitzending. Het retorisch discours zorgt ervoor dat er veranderingen ontstaan in de manier waarop het publiek zijn realiteit waarneemt (Van den Hoven, 2015). Het creëren van een retorisch discours kan op verschillende manieren en is zowel

afhankelijk van beeld als van geluid. In dit onderzoek wordt gekeken naar de functionaliteit van het visuele beeldmateriaal. De vraag is wat de communicatieve functionaliteit van het visuele beeldmateriaal is en of de gesproken tekst altijd direct verwijst naar het visuele beeldmateriaal. Om te kijken of er een mogelijke communicatieve functionaliteit van het visuele beeldmateriaal aan te duiden is, wordt er in dit onderzoek gekeken naar verschillende nieuwsuitzendingen. Hierbij is onderzocht of de gesproken tekst direct verwijst naar het beeld, ook wel deiktisch beeldmateriaal genoemd, of dat de gesproken tekst niet direct verwijst naar het beeld, niet-deiktisch genoemd. Verder wordt in kaart gebracht hoe een nieuwsuitzending is opgebouwd met betrekking tot gesproken tekst. Door dit onderzoek is er meer inzicht verkregen in de communicatieve functionaliteit van beeld in nieuwsuitzendingen. Daarnaast is ook de relatie tussen audio en beeld meer inzichtelijk gemaakt en draagt dit onderzoek bij aan het begrip van de algehele functionele communicatie in een nieuwsuitzending.

3. Theoretisch Kader

3.1 Retorisch discours

In een nieuwsuitzending wordt door de journalist, de *retor*, een *retorisch discours* gecreëerd. Het retorisch discours zorgt ervoor dat er veranderingen ontstaan in de manier waarop het publiek zijn realiteit waarneemt. Dit discours wordt gecreëerd wanneer de retor materialen maakt, en op zodanige manier ordent, dat een discursieve poging resulteert in het beïnvloeden van de attitude van het publiek (Van den Hoven, 2015). Retoriek kan gezien worden als strategie om een bepaald doel te bereiken (Kuypers, 2010). “Retorische communicatie komt voor wanneer een persoon een ander betreft in een uitwisseling van symbolen om een bepaald doel te bereiken.” (Hauser, 2002, p.3). Dit gebeurt zowel met als zonder intentie (Kuypers, 2010). In een nieuwsuitzending rapporteert de journalist over een bepaalde gebeurtenis in de wereld. Daarmee wil hij laten zien wat er in de wereld is gebeurd. Echter, de journalist kan nooit de werkelijkheid laten zien in zijn rapportage (Van den Hoven, 2015). Uiteindelijk kan de journalist alleen zogenoemde *signs*, ‘iets dat iets anders representeert’, aan het publiek laten zien (Van den Hoven, 2015, p.6). Wanneer er een reporter ter plaatse is in een conflictgebied kan hij het publiek bijvoorbeeld vertellen op welke manier er slachtoffers zijn gevallen, daarnaast kan hij ook beelden van de situatie daar laten zien. Echter, het publiek is nooit bij de echte situatie aanwezig. De woorden en beelden uit de uitzending dienen als sign voor de slachtoffers. Wat het publiek van het conflict te zien krijgt is gemedieerd en daardoor

onderhevig aan verschillende factoren die maken dat de echte situatie op veel manieren anders is dan de getoonde situatie in de nieuwsuitzending. Alhoewel verschillen tussen representatie van de werkelijkheid en de werkelijkheid onvermijdelijk zijn, wordt er door Van den Hoven (2015) aangegeven dat deze verschillen vaak intentioneel zijn aangebracht door de *retor*: de journalist. Zoals eerdergenoemd behoort een journalist valide interpretaties van de werkelijkheid te construeren. De journalist is niet in staat exact te rapporteren wat hij aantreft, en laat daarom zijn kijk op de aangetroffen situatie zien. Dit is de situatie die hij als de beste representatie van de werkelijkheid acht.

De journalist beïnvloedt de attitudes van het publiek door de manier waarop hij het nieuwsitem aan het publiek toont. Hij doet dit door een al dan niet bewust geconstrueerde wereld te laten zien aan het publiek. Dit wordt de *discours wereld* genoemd (Van den Hoven, 2015). Hierbij wordt gebruik gemaakt van vier hulpmiddelen: het vertellen van verhalen (*narrative*), het maken van suggestive vergelijkingen (*comparison*), beargumenteren (*argumentation*) en *framing (contextual framing)*.

3.2 Framing

Het is al langer bekend dat er framing voorkomt in het nieuws (Van Gorp, 2007; Barantner et al, 2011). Entman (1993, p.52) definieerde framing als volgt: “het selecteren van een aantal aspecten van een waargenomen realiteit waarbij deze aspecten opvallender worden gemaakt in een gecommuniceerde tekst”. Van Gorp (2007) geeft aan dat frames cultureel bepaald zijn. Daarom zullen in verschillende culturen verschillende frames voorkomen. Frames zijn van belang in een cultuur en mensen uit deze cultuur zullen de frames als normaal ervaren. Hierdoor zullen ze het vaak niet door hebben dat ze te maken hebben met een bepaald frame (Van Gorp, 2007).

3.2.1 Framing in het nieuws

In het nieuws zorgen frames ervoor dat mensen binnen een verhalende weergave van gebeurtenissen hun ideeën kunnen organiseren (Kypers, 2010). Entman (1991, p.7) geeft aan dat “frames zich in specifieke eigenschappen van het nieuwsverhaal bevinden. Ze moedigen mensen aan om waar te nemen en na te denken om op deze manier een bepaald begrip te ontwikkelen over het nieuws”. Frames maken bepaalde aspecten van een nieuwsitem opvallender dan andere. De functie van deze frames is volgens Kuypers (2010) om problemen te identificeren, oorzaken te diagnosticeren, een moreel oordeel te vellen en oplossingen voor

te stellen. “Frames zijn een normaal onderdeel van het communicatieproces en zijn gelokaliseerd in degene die communiceert, de ontvanger, de tekst en de cultuur” (Kuypers, 2009, p. 301). Frames in het nieuws zijn waar te nemen door te zoeken naar specifieke eigenschappen in een nieuwsitem, waaronder woorden, metaforen, symbolen, ideeën en visueel beeldmateriaal (Kuypers, 2010). Dit zijn allemaal middelen om te communiceren in een nieuwsuitzending, waarbij het meest gebruik wordt gemaakt van gesproken woorden en visueel beeldmateriaal. Framing kan daarom door de journalist op meerdere manieren ingezet worden zowel in visueel materiaal, beeld, als in verbaal materiaal, gesproken tekst/ voice-over. De inzet van framing hoeft niet altijd bewust gedaan te worden. De journalist zelf maakt ook deel uit van een bepaalde cultuur, en zal hierdoor sommige frames als normaal ervaren. Doordat hij de frames als normaal ervaart kan hij ze onbewust doorvoeren in zijn constructie van de werkelijkheid. Hierdoor zal zijn cultuur bepalen welke onderdelen van een nieuwsitem opvallender zijn dan andere onderdelen. Deze onderdelen zal hij zelf ook opvallender maken zonder dat hij hier bewust van is.

3.3 Verbale en visuele communicatie in een nieuwsuitzending

3.3.1 Verbale communicatie

Framing kan zowel voorkomen in beeld als in gesproken tekst, daarom komt het op verschillende manieren voor in het nieuws. De journalisten die een nieuwsuitzending maken zijn in theorie compleet vrij in welk beeldmateriaal ze tonen. Echter, in een nieuwsuitzending zijn journalisten wel gebonden aan bepaalde vormen van gesproken tekst. Men kan op drie manieren verbaal materiaal laten horen: via (1) een nieuwslezer, via (2) een reporter of via (3) een persoon die geïnterviewd wordt. Bij verbaal materiaal kan de persoon die spreekt getoond worden, maar dit hoeft niet. Het is ook mogelijk een van de drie vormen verbale tekst te horen zonder dat degene die het vertelt te zien is. Dit laatste wordt voice-over genoemd (Shafran, 2016).

3.3.2 Visuele communicatie

In nieuwsuitzendingen wordt constant gebruik gemaakt van beelden. De beelden worden vrijwel altijd tegelijkertijd getoond met gesproken tekst. Deze beelden kunnen hierbij de persoon die spreekt tonen, maar dit is, zoals eerdergenoemd, niet noodzakelijk. Meestal wordt er gebruik gemaakt van een voice-over van een nieuwslezer, reporter of geïnterviewd persoon.

Hierbij kan de gesproken tekst wel of niet direct verwijzen naar de getoonde beelden. Het wel of niet verwijzen naar beelden kan uitgedrukt worden in de termen wel- of niet-deiktisch. De term deiktisch is een begrip uit de taalkunde. Een deiktische taaluitdrukking is een uitdrukking waarin woorden gebruikt worden om te verwijzen naar aspecten in de omliggende omgeving (Hanks, 1992). Wanneer iemand in een bos zegt ‘hier staat een boom’ dan is dit een deiktische uitdrukking. Wanneer diegene zegt ‘thuis hebben we een boom’ dan is dit een niet-deiktische uitdrukking, aangezien het niet verwijst naar een aspect in de omliggende omgeving. Bij het gebruik van beelden in een nieuwsuitzending is iets deiktisch beeldmateriaal wanneer, in het geval van een voice-over, de gesproken tekst direct verwijst naar het beeldmateriaal. Een voorbeeld van deiktisch beeldmateriaal: de voice-over spreekt over een ontmoeting tussen Donald Trump en Xi Jinping in de Verenigde Staten. Hierbij zie je beelden van deze ontmoeting in het Witte Huis. Het beeldmateriaal is niet-deiktisch wanneer de gesproken tekst, indien er sprake is van een voice-over, niet direct verwijst naar het beeldmateriaal. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de voice-over spreekt over de ontmoeting tussen Donald Trump en Xi Jinping en hierbij beelden van containers in een Chinese haven worden getoond.

Nieuwsitems zijn vaak verwerkt in zogenoemde *packages*. Een package bestaat meestal uit een reporter die in beeld vertelt over de situatie, beelden met voice-over van een reporter en een interview met een betrokken persoon. Bij een package is een reporter verantwoordelijk voor het gehele nieuwsitem. Dit item wordt door de nieuwslezer aangekondigd. De rest van de reportage wordt door de reporter geschreven en geëdit (Shafran, 2016).

3.4 Visuele framing

Wanneer er sprake is van deiktisch beeldmateriaal in een nieuwsuitzending ondersteunt het beeld de gesproken tekst. De communicatieve functie van dit beeld is in dit geval het ondersteunen van het gesproken verhaal. Dit is niet het geval wanneer de gesproken tekst niet direct verwijst naar het beeld. In dit geval is de communicatieve functie van het beeld onduidelijk. Een mogelijke functie van deze niet-deiktische beelden zou een vorm van visuele framing kunnen zijn.

Er is al veel bekend over verbale framing, maar er wordt nog te weinig gekeken naar visuele framing (Coleman, 2009). Zij geeft aan dat het van belang is dat er ook gekeken wordt naar framing in visueel beeldmateriaal. “Wanneer visuele en verbale berichten samen in de media komen worden ze samen verwerkt en in sommige gevallen is visuele framing zelfs

belangrijker dan verbale framing” (Coleman, 2009, p. 235). Nog niet eerder is bekeken wat de functie van visueel beeldmateriaal is, wanneer het beeldmateriaal niet-deiktisch is. Verder is ook niet bekend in welke mate niet-deiktisch beeldmateriaal voorkomt in een nieuwsuitzending.

3.4.1 Visuele framing als communicatieve functie in het nieuws

De journalist selecteert, zowel bewust als onbewust, beelden om een bepaald retorisch discours te creëren. Het is hierbij aannemelijk dat er sprake is van een vorm van framing. Framing is een van de hulpmiddelen om een retorisch discours te construeren en het heeft te maken met het naar de voorgrond brengen van bepaalde aspecten uit de waargenomen realiteit. Daarmee zorgt het voor het uitlichten van deze bepaalde aspecten en het terugdringen van andere aspecten. De journalist kiest er bewust of onbewust voor om uit al het beschikbare beeldmateriaal enkele bepaalde beelden te tonen. Deze beelden worden daardoor opvallender gemaakt ten opzichte van ander beeldmateriaal. Dit komt overeen met de, door Entman (1993, p.52) opgestelde, definitie van framing: “Het selecteren van een aantal aspecten van een waargenomen realiteit waarbij deze aspecten opvallender worden gemaakt in een gecommuniceerde tekst.”. Daarom zou de communicatieve functie van niet-deiktisch materiaal een vorm van framing kunnen zijn, namelijk: visuele framing.

Om te kijken of dit een vorm van visuele framing is en of het daadwerkelijk voorkomt in een nieuwsuitzending is het interessant om te kijken in welke mate het niet-deiktische beeldmateriaal voorkomt. Zoals Van Gorp (2007) en Kuypers (2009) al stelden zijn frames cultureel bepaald. Het is daarmee aannemelijk dat er een verschil bestaat tussen de hoeveelheid niet-deiktisch materiaal binnen nieuwsuitzendingen van nieuwszenders die behoren tot verschillende culturen. Daarnaast zullen er ook verschillende visuele frames gebruikt worden in verschillende culturen, de aard van het niet-deiktische materiaal zou om deze reden ook kunnen verschillen binnen nieuwsuitzendingen van nieuwszenders die behoren tot verschillende culturen.

4. Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag in dit onderzoek luidt: “In welke mate is er verschil tussen het visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending van de nieuwszender CGTN en het visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending van de nieuwszender BBC World, wanneer er sprake

is van een voice-over, en welke functie vervult dit visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending?”

De onderzoeksvraag in te verdelen in twee stukken. Deel 1 betreft de vraag in welke mate er verschil is tussen het visuele beeldmateriaal van uitzendingen van beide zenders, wanneer er sprake is van een voice-over. Deel 2 gaat in op de functie van het visuele beeldmateriaal in de uitzendingen.

In deze studie worden verschillende leemtes in het wetenschappelijk onderzoek opgevuld. Naar de communicatieve functie van het beeldmateriaal in een nieuwsuitzending is, zoals eerder vermeld, slechts weinig onderzoek gedaan. Het is van belang om te kijken hoe een nieuwsuitzending in elkaar zit. Hierdoor is beter te begrijpen hoe een journalist zo valide en transparant mogelijk een constructie van de werkelijkheid kan geven in een nieuwsuitzending. Dit is ook relevant voor de kijker van het nieuws. Wanneer er meer onderzoek naar de communicatieve functie van beelden in het nieuws gedaan wordt, kan men richtlijnen opstellen voor journalisten. Door deze richtlijnen zullen journalisten zich er bewust van worden dat er sprake kan zijn van visuele framing bij het laten zien van niet-deiktisch beeldmateriaal. Bij het maken van de nieuwsuitzendingen kunnen ze hier rekening mee houden door te kijken naar de opgestelde richtlijnen.

5. Methode

In dit onderzoek wordt er gewerkt met corpus analyse. Er is een analyse gedaan op negen nieuwsuitzendingen. Hiervan zijn er vier van de zender BBC World en vijf van de zender CGTN. Op een aflevering na, de BBC World aflevering van vier juni 2018, zijn alle afleveringen opgenomen in week 16 van 2018. De verschillende communicatieve functies van onderdelen in het nieuws zijn door middel van een coderingsschema bestudeerd. Hierbij is er gekeken naar de afkomst van het verbale materiaal en of de gesproken tekst direct naar het beeld verwijst. Bij het verbale materiaal is er onderscheid gemaakt in: (1) nieuwslezer, *news anchor* (A), (2) reporter (R), (3) geïnterviewde (G). Het beeldmateriaal is onderverdeeld in deiktisch (D) (de gesproken tekst verwijst direct naar de beelden) beeldmateriaal en niet-deiktisch (ND) (de gesproken tekst verwijst niet direct naar de beelden) beeldmateriaal.

Daarnaast is de uitzending verdeeld in de volgende zes categorieën:

1. gesproken tekst nieuwslezer, beeld deiktisch

2. gesproken tekst nieuwslezer, beeld niet-deiktisch
3. gesproken tekst reporter, beeld deiktisch
4. gesproken tekst reporter, beeld niet-deiktisch
5. gesproken tekst geïnterviewde, beeld deiktisch
6. gesproken tekst geïnterviewde, beeld niet-deiktisch

Aangezien het lastig is om op de seconde af te bepalen tot welke categorie het stuk uitzending behoort, is de uitzending onderverdeeld in blokken van vier seconden. Per vier seconden is de code 1, 2, 3, 4, 5 of 6 aan het materiaal gegeven. Dit is gedaan voor alle nieuwsitems met gesproken tekst. De vooruitblikken in een nieuwsuitzending zijn hierbij buiten beschouwing gelaten vanwege het feit dat hierin dezelfde beelden als in het nieuwsitem getoond werden. Daardoor zouden de beelden, bij het meenemen van de vooruitblik, dubbel geanalyseerd worden. Dit is niet wenselijk voor de resultaten. Er is gekozen voor vier seconden, omdat dit gemakkelijk te delen is door 60 seconden (een minuut) en de stukken in de meeste categorieën minstens vier seconden duren. De afronding die hierbij heeft moeten plaatsvinden, heeft zichzelf uiteindelijk uitgemiddeld en zal daarom zo min mogelijk van invloed zijn op de resultaten.

5.1 Twijfelgevallen

Tijdens het onderzoek is gebleken dat er enkele twijfelgevallen bestaan ten opzichte van de hierboven genoemde categorieën. Er is gebleken dat op sommige momenten de sprekende persoon in beeld is terwijl er op de andere helft van het beeld, of een scherm naast de nieuwslezer, bewegende beelden getoond worden. Wanneer deze bewegende beelden niet-deiktisch waren is er besloten om dit mee te tellen als niet-deiktisch materiaal. Een voorbeeld hiervan is te zien in figuur 1.

Figuur 1. Dubbel scherm in de BBC World uitzending van 16 april 2018. Overgenomen van BBC World [videobestand] (Amroliwala, 2018a).

Daarnaast wordt in veel nieuwsuitzendingen ook gebruik gemaakt van infographics of ondersteunend zelfgemaakt materiaal. Dit zal als deiktisch materiaal beschouwd worden, omdat de gesproken tekst geeft vaak uitleg geeft bij een infographic. Een voorbeeld hiervan is te zien in figuur 2.

Figuur 2. Infographic in de CGTN-uitzending van 19 april 2018. Overgenomen van CGTN [videobestand] (Namdar, 2018a).

Alles wat desondanks deze nieuwe richtlijnen niet tot een bepaalde categorie kon behoren is als ongedefinieerd beschouwd. Een voorbeeld hiervan is te zien in figuur 3.

Figuur 3. Ongedefinieerd materiaal in de BBC World uitzending van 16 april 2018. Overgenomen van BBC World [videobestand] (Amroliwala, 2018a).

In dit geval zien we beeld met daarbij afgespeelde muziek uit het concert waarover het nieuwitem gaat. Hieruit is niet op te maken of het wel of niet-deiktisch materiaal is. Aangezien er geen woorden gebruikt worden.

5.2 Explorerend onderzoek

Naast het analyseren van het visuele beeldmateriaal is er ook een gekeken naar de mogelijke functie die dit visuele beeldmateriaal vervult. Hierbij is geprobeerd gebruik te maken van een grounded theory, waarbij bottom-up naar de theorie gekeken is (Charmaz & Belgrave, 1996). Tijdens het analyseren van de nieuwsuitzendingen is er gekeken naar de aard van het deiktische en niet-deiktische materiaal. Daarbij is een poging gedaan om het niet-deiktische materiaal in te delen in verschillende thema's, aangezien er duidelijke thema's zichtbaar waren in het niet-deiktische materiaal. Hierbij moet gezegd worden dat dit gedaan is met als doel te exploreren. Deze sterk explorerende categorieën zijn opgezet om ervoor te zorgen dat er geen resultaten uit het gedane onderzoek verloren gaan. Hierdoor is het voor vervolgonderzoek mogelijk duidelijker geworden welke richting het onderzoek op zal gaan.

6. Resultaten

6.1 Deelvraag 1

Allereerst is er gekeken naar de percentages gesproken tekst van nieuwslezer (A), reporter (R), geïnterviewde (G) en Ongedefinieerd (O). De percentages zijn te zien in tabel 1. Hier is te zien dat bij alle CGTN-uitzendingen de reporter procentueel de meeste gesproken tekst heeft en de geïnterviewde de minste. Bij de BBC World uitzendingen is dit wisselend. In twee van de vier uitzendingen heeft de geïnterviewde procentueel het meeste gesproken tekst

Tabel 1

Percentages Gesproken tekst van Nieuwslezer, Reporter, Geïnterviewde en Ongedefinieerd uitgesplitst per Uitzending en Nieuwszender

	BBC A	BBC R	BBC G	BBC O	CGTN A	CGTN R	CGTN G	CGTN O
16.04.18	29.62	15.94	51.43	3.01	29.83	47.80	22.73	0
17.04.18					23.74	54.19	21.79	0.28
18.04.18					33.09	49.97	16.68	0.26
19.04.18	33.33	34.65	32.01	0	35.73	39.29	24.98	0
20.04.18	38.14	31.94	27.75	2.17	31.64	46.92	21.45	0
04.06.18	36.60	21.84	41.56	0				

Vervolgens is er gekeken naar wel- (D) of niet-deiktisch (ND) materiaal in de uitzendingen, of indien niet mogelijk te categoriseren ongedefinieerd (O). De percentages deiktisch en niet-deiktisch materiaal zijn te zien in tabel 2. Hierin is te zien dat het percentage van niet-deiktisch materiaal bij alle CGTN-uitzendingen hoger ligt dan het percentage van niet-deiktisch materiaal bij alle BBC World uitzendingen. Daarmee ligt het deiktische materiaal procentueel lager bij CGTN dan bij BBC World.

Tabel 2

Percentages Deiktisch (D), Niet-deiktisch beeldmateriaal (ND) of Ongedefinieerd (O) in Nieuwsuitzendingen uitgesplitst per Uitzending en Nieuwszender

	BBC D	BBC ND	BBC O	CGTN D	CGTN ND	CGTN O
16.04.18	85.56	14.44	0	78.64	20.00	1.36
17.04.18	-	-	-	78.21	21.51	0.28
18.04.18	-	-	-	75.45	24.29	0.26
19.04.18	90.6	9.40	0	80.86	19.14	0
20.04.18	87.29	10.54	2.17	82.57	17.43	0
04.06.18	83.74	16.26	0	-	-	-

De BBC World uitzendingen werden verdeeld in de volgende zes categorieën: 1. gesproken tekst nieuwslezer, beeld deiktisch (AD) 2. gesproken tekst nieuwslezer, beeld niet-deiktisch (AND) 3. gesproken tekst reporter, beeld deiktisch (RD) 4. gesproken tekst reporter, beeld niet-deiktisch (RND) 5. gesproken tekst geïnterviewde, beeld deiktisch (GD) 6. gesproken tekst geïnterviewde, beeld niet-deiktisch (GND) of 7. Ongedefinieerd (O). De percentages hiervan zijn zichtbaar in tabel 3. In elke uitzending komt het niet-deiktische materiaal procentueel minder voor dan het deiktische materiaal. In drie van de vier uitzendingen is geen niet-deiktisch beeld met een voice-over van een reporter. Verder is in drie van de vier uitzendingen het deiktisch materiaal met gesproken tekst door de reporter het laagst. Het deiktisch materiaal komt drie keer het meest voor wanneer de gesproken tekst van de nieuwslezer is.

Tabel 3

Percentages Gesproken Tekst Nieuwslezer, beeld Deiktisch (AD), gesproken tekst Nieuwslezer, beeld Niet-deiktisch (AND), gesproken tekst Reporter, beeld Deiktisch (RD), gesproken tekst Reporter, beeld Niet-deiktisch (RND), gesproken tekst Geïnterviewde, beeld Deiktisch (GD), gesproken tekst Geïnterviewde, beeld Niet-deiktisch (GND) of Ongedefinieerd (O) BBC World per uitzending

	AD	AND	RD	RND	GD	GND	O
16.04.18	26.02	3.61	15.94	0	40.6	10.83	3.01
19.04.18	31.86	1.47	27.02	7.64	31.72	0.29	0
20.04.18	33.49	4.65	31.94	0	21.86	5.89	2.17
04.06.18	34.33	2.27	21.84	0	27.66	13.90	0

De CGTN-uitzendingen zijn ook verdeeld in de volgende zes categorieën: 1. gesproken tekst nieuwslezer, beeld deiktisch (AD) 2. gesproken tekst nieuwslezer, beeld niet-deiktisch (AND) 3. gesproken tekst reporter, beeld deiktisch (RD) 4. gesproken tekst reporter, beeld niet-deiktisch (RND) 5. gesproken tekst geïnterviewde, beeld deiktisch (GD) 6. gesproken tekst geïnterviewde, beeld niet-deiktisch (GND) of 7. Ongedefinieerd (O). De percentages hiervan zijn zichtbaar in tabel 4. In elke uitzending komt deiktisch beeldmateriaal meer voor dan niet-deiktisch beeldmateriaal. Het deiktische materiaal met gesproken tekst door de reporter komt in alle uitzendingen procentueel het meest voor, en het deiktische materiaal met gesproken tekst door de geïnterviewde het minste. Het niet-deiktische materiaal met gesproken tekst door de reporter komt het meest voor in alle afleveringen. Het wisselt welk niet-deiktisch materiaal het minste voorkomt.

Tabel 4

Percentages Gesproken Tekst nieuwslezer, beeld Deiktisch (AD), gesproken tekst Nieuwslezer, beeld Niet-deiktisch (AND), gesproken tekst Reporter, beeld Deiktisch (RD), gesproken tekst reporter, beeld Niet-deiktisch (RND), gesproken tekst Geïnterviewde beeld Deiktisch (GD), gesproken tekst Geïnterviewde, beeld Niet-deiktisch (GND) of Ongedefinieerd(O) CGTN per uitzending

	AD	AND	RD	RND	GD	GND	O
16.04.18	26.78	3.05	35.93	11.86	15.93	5.08	1.36
17.04.18	22.9	0.88	37.15	17.04	18.16	3.63	0.28
18.04.18	26.22	6.88	34.41	15.55	14.82	1.85	0.22
19.04.18	26.86	8.87	29.01	10.26	24.98	0	0
20.04.18	27.34	4.29	38.87	8.04	17.16	4.29	0

Er is een independent t-test uitgevoerd om te kijken of een verschil bestaat tussen het gemiddelde percentage niet-deiktisch materiaal in een nieuwsuitzending tussen de zenders CGTN en de zender BBC World. Hieruit is gebleken dat er wel een verschil is in het percentage niet-deiktisch materiaal tussen beide zenders. Bij CGTN ligt het gemiddelde percentage niet-deiktisch materiaal gemiddeld hoger dan bij BBC World, $t(7) = -4,04$, $p = .005$, 95% CI [-12.39, -3.24]. In tabel 5 zijn de gemiddelden scores en standaarddeviaties van het niet-deiktische materiaal in de nieuwsuitzendingen te zien.

Tabel 5

Gemiddelden (en Standaarddeviaties) van het procentuele Niet-deiktische materiaal per Nieuwszender (n: aantal waarnemingen)

	BBC World (n = 4)	CGTN (n = 5)
Niet-deiktisch materiaal	12.66 (3.23)	20.47 (2.59)

In bijlage 1 is een overzicht te zien van het verloop in zowel een BBC World uitzending als in een CGTN-uitzending. Deze uitzendingen zijn respectievelijk van 16 april 2018 en 17 april 2018. De uitzendingen zijn beide anders ingedeeld wat betreft de gesproken tekst.

6.2 Deelvraag 2

De aard van dit wel- en niet-deiktische materiaal is bekeken tijdens het analyseren van de hierboven genoemde zes categorieën. Uit dit explorerende onderzoek kan gesteld worden dat het deiktische beeldmateriaal met name dient ter ondersteuning van de gesproken tekst. Een voorbeeld hiervan is te zien in figuur 4.

Figuur 4. Deiktisch materiaal in de BBC World uitzending van 19 april 2018. Overgenomen van BBC World News (22:22) [videobestand](Amroliwala, 2018b).

Deze afbeelding komt uit de uitzending van BBC World op 19 april 2018. Hierop zijn militairen te zien die een rivier schoonmaken. Dit wordt in de voice-over door de reporter ook letterlijk genoemd: ‘soldaten halen het puin uit de rivier’. In dit geval ondersteunt het beeld de gesproken tekst.

Bij niet-deiktisch beeldmateriaal maakt de journalist bepaalde aspecten opvallender dan anderen. Aangezien het beeld geen deiktische relatie heeft met de gesproken tekst waren er genoeg mogelijkheden om te kiezen voor ander materiaal. Het getoonde niet-deiktische materiaal is dus opvallender gemaakt dan ander mogelijk materiaal wat getoond had kunnen worden. Daarom is het volgens de definitie van Entman (1993, p.52), “Framing is het selecteren van een aantal aspecten van een waargenomen realiteit waarbij deze aspecten opvallender worden gemaakt in een gecommuniceerde tekst.”, framing te noemen. In dit geval visuele framing, aangezien we te maken hebben met beeld. Een voorbeeld van dit niet-deiktische materiaal is te zien in figuur 5.

Figuur 5. Niet-deiktisch materiaal in de CGTN uitzending van 19 april 2018. Overgenomen van CGTN (20:51) [videobestand] (Namdar, 2018a).

Deze afbeelding komt uit de CGTN-uitzending van 19 april 2018. Hierbij gaat de gesproken tekst over het feit dat de Verenigde Staten het bedrijf ZTE boycot. Waarbij Japan en de Verenigde Staten de twee grootste afnemers zijn van elektronische chips. De gesproken tekst verwijst niet direct naar het beeld. Op het beeld zie je het Capitool in de Verenigde Staten, hiernaar wordt niet direct verwezen.

Daarnaast is vanuit dit explorerende onderzoek gebleken dat veel niet-deiktisch materiaal betrekking heeft op dezelfde thematiek. Bij CGTN zijn dit de thema's politiek en economie en bij BBC World is dit het thema politiek. Wanneer niet-deiktisch beeldmateriaal politiek gerelateerde beelden toont, wordt dit als het thema politiek beschouwd. Wanneer niet-deiktisch beeldmateriaal economisch gerelateerde beelden toont, behoort het tot het thema economie. In tabel 6 is te zien hoeveel procent van het niet-deiktische materiaal tot deze thema's behoort.

Tabel 6

Niet-Deiktisch materiaal procentueel onderverdeeld in Thema's uitgesplitst per Nieuwszender

	BBC World	CGTN
Politiek	33.53	55.29
Economie	0	41.57
Overig	66.47	3.14

Bijna al het niet-deiktische materiaal van CGTN valt hiermee onder de thema's politiek en economie. Bij BBC World valt er niets onder het thema economie en is er nog veel overig niet-deiktisch materiaal. Dit materiaal viel niet onder politiek of onder economie. In bijlage 2 zijn voorbeelden uit de uitzendingen te vinden met niet-deiktisch materiaal van deze thema's.

7. Conclusie

De onderzoeksvraag in deze studie luidde: “In welke mate is er verschil tussen het visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending van de nieuwszender CGTN en het visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending van de nieuwszender BBC World, wanneer er sprake is van een voice-over, en welke functie vervult dit visuele beeldmateriaal in een nieuwsuitzending?”

Allereerst is er gekeken naar de overeenkomst tussen gesproken tekst en het visuele beeldmateriaal. Uit dit onderzoek blijkt dat bij zowel CGTN als bij BBC World beeldmateriaal voorkomt wat niet overeenkomt met de gesproken tekst. Dit is het geval bij elke uitzending. Het laat zien dat er sprake is van niet-deiktisch beeldmateriaal in alle onderzochte nieuwsuitzendingen. De gemiddelde hoeveelheid niet-deiktisch materiaal verschilt tussen beide zenders. Hierbij bevatten de CGTN-uitzendingen procentueel meer niet-deiktisch materiaal dan de BBC World uitzendingen. Verder lijkt ook de aard van het gesproken materiaal te verschillen. In de uitzendingen van CGTN was de reporter procentueel het meest aan het woord, terwijl dit bij de uitzendingen van BBC World niet was.

Daarnaast is er geprobeerd te kijken naar de functie van dit visuele beeldmateriaal door middel van explorerend onderzoek waarbij tijdens de analyse van het visuele beeldmateriaal gepoogd is de functie te bepalen. Hieruit is gebleken dat het deiktische beeldmateriaal vaak ter ondersteuning is van de gesproken tekst. Het niet-deiktische materiaal is naar alle

waarschijnlijkheid een vorm van visuele framing. Hierbij komen economische en politiek gerelateerde niet-deiktische beelden procentueel veel voor bij CGTN. Bij BBC World komen politiek gerelateerde niet-deiktische beelden procentueel veel voor.

Concluderend is het duidelijk dat er zowel deiktisch als niet-deiktisch beeldmateriaal voorkomt in nieuwsuitzendingen. De hoeveelheid deiktisch en niet-deiktisch beeldmateriaal verschilt per nieuwszender. De functie van het deiktische beeldmateriaal is het ondersteunen van de gesproken tekst. De functie van het niet-deiktische beeldmateriaal is naar alle waarschijnlijkheid een vorm van visuele framing. De twee nieuwszenders verschillen qua thematiek van dit niet-deiktische beeldmateriaal. CGTN heeft vooral economische en politieke frames, terwijl BBC World geen economische frames heeft, en vooral politieke en overige frames.

8. Discussie

In dit onderzoek is er aangetoond dat er in 9 nieuwsuitzendingen van de zenders CGTN en BBC World sprake is van zowel deiktisch als niet-deiktisch beeldmateriaal. Daarnaast is er gevonden dat een verschil bestaat tussen de hoeveelheid niet-deiktisch materiaal tussen de nieuwszenders. Verder zijn er functies van dit visuele beeldmateriaal geopperd, deiktisch materiaal zou de gesproken tekst ondersteunen en niet-deiktisch materiaal is mogelijk een vorm van visuele framing. Hierbij zijn twee mogelijke categorieën te ontdekken: politieke framing en economische framing. In dit onderzoek zijn meerdere beperkingen die de generaliseerbaarheid van het gehele onderzoek kunnen beïnvloeden.

Allereerst zijn er in dit onderzoek slechts negen nieuwsuitzendingen bekeken. Hiervan zijn er vijf van CGTN en vier van BBC World. Dit is slechts een kleine hoeveelheid. Daarom is het van belang dat dit onderzoek nog een keer gedaan wordt. Hierbij moet gekeken worden naar een grotere hoeveelheid uitzendingen van een grotere hoeveelheid zenders. Hierdoor kan aangetoond worden dat de gevonden resultaten voor alle nieuwszenders gelden.

Bovendien kunnen de onderwerpen in de nieuwsuitzendingen een effect hebben op de hoeveelheid deiktisch en niet-deiktisch materiaal. Daardoor kan het zijn dat de resultaten anders zullen zijn wanneer er andere onderwerpen besproken worden. Bij het ene onderwerp is er namelijk meer deiktisch materiaal voor handen dan bij andere onderwerpen.

Verder is het tweede deel van de onderzoeksvraag vooral beantwoord door middel van exploratief onderzoek. Om de functie van het wel- en niet-deiktische beeldmateriaal

nauwkeuriger te bekijken is vervolgonderzoek nodig. De geopperde thema's kunnen op deze manier nader bekeken worden.

Tot slot zou het interessant zijn als er een vervolgonderzoek naar dit fenomeen zou plaatsvinden. Door een grootschaliger onderzoek op te zetten met meer uitzendingen en meer nieuwszenders kan er daadwerkelijk aangetoond worden dat er sprake is van framing door niet-deiktische beelden in een nieuwsuitzending. Vanuit dit vervolgonderzoek zouden er richtlijnen opgesteld kunnen worden voor journalisten. De journalisten zouden aan de hand daarvan bewuster om kunnen gaan met het kiezen van niet-deiktisch beeldmateriaal.

9. Literatuurlijst

Amroliwala, M. (nieuwslezer). (2018a, 16 april). *Global with Matthew Amroliwala*. [Television broadcast]. Londen: BBC World News.

Amroliwala, M. (nieuwslezer). (2018b, 19 april). *Global with Matthew Amroliwala*. [Television broadcast]. Londen: BBC World News.

Blasingame, D. (2015, 17 februari). MC3306 How to Write a TV News Package 1: Info, Visuals and Sound [Youtube video]. Geraadpleegd op <https://www.youtube.com/watch?v=CZ0DCG6XZYE>

Charmaz, K., & Belgrave, L. L. (2007). Grounded theory. *The Blackwell encyclopedia of sociology*.

Coleman, R. (2010). Framing the pictures in our heads. *Doing news framing analysis: Empirical and theoretical perspectives*, 233-261.

Cooper, J. (n.d.). How To Write A News Package [Blogpost]. Geraadpleegd, 13 juni, 2018, op <http://guidetopublicwriting.weebly.com/news-package-scripts.html>

Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of communication*, 43(4), 51-58.

Heart Lake Literacy (2014, 18 februari). Creating a News Report [Youtube video]. Geraadpleegd op https://www.youtube.com/watch?v=8_NmVtnEEA8

Hauser, G. A. (2002). *Introduction to rhetorical theory* (2e ed.). Geraadpleegd op [https://books.google.nl/books?hl=en&lr=&id=IWA WAAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR3&dq=Hauser,+G.+A.+\(2002\).+Introduction+to+rhetorical+theory+\(2nd+ed.\).+Prospect+Heights,+IL:+Waveland+Press.&ots=ynOEXhmn2A&sig=MOM8oBBRWWJ-szfljdyVKWFabKY&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false](https://books.google.nl/books?hl=en&lr=&id=IWA WAAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR3&dq=Hauser,+G.+A.+(2002).+Introduction+to+rhetorical+theory+(2nd+ed.).+Prospect+Heights,+IL:+Waveland+Press.&ots=ynOEXhmn2A&sig=MOM8oBBRWWJ-szfljdyVKWFabKY&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false)

Henderson, K. (2012). Narratives in local television news editing. *Electronic News*, 6(2), 67-80.

Malkoff, D. (2009, 30 januari). How TV News is Made [Youtube video]. Geraadpleegd op <https://www.youtube.com/watch?v=8IM-PBjxFcA>

McIntyre, J. (2010). HOW TO: Write a VO/SOT [Blogpost]. Geraadpleegd op <https://jamiejmcintyre.files.wordpress.com/2010/03/vo-sots.pdf>

Namdar, A. (nieuwslezer). (2018a, 19 april). *The World Today*. [Television broadcast]. Washington: CGTN.

Namdar, A. (nieuwslezer). (2018b, 20 april). *The World Today*. [Television broadcast]. Washington: CGTN.

Shafran, C. [Cathy Shafran] (2016, 26 oktober). TV NEWS How to write a VO, VOSOT and PKG [Youtube video]. Geraadpleegd op <https://www.youtube.com/watch?v=kepdQClavM>

Kuypers, J. A. (2010). Framing analysis from a rhetorical perspective. *Doing news framing analysis: Empirical and theoretical perspectives*, 286-311.

Van den Hoven, P. (2015). *Gold mining: The art of rhetorical discourse analysis*. Xiamen daxue chubanshe.

Van Gorp, B. (2007). The constructionist approach to framing: Bringing culture back in. *Journal of communication*, 57(1), 60-7

10. Bijlagen

Bijlage 1: schematische weergaven van twee nieuwsuitzendingen

Op pagina 26 en 27 is de schematische weergave van voice-over weergegeven van de BBC World uitzending van 16 april 2018 en daarbij of de voice-over deiktisch-of niet deiktisch was. Deze schematische weergave geeft zowel de voice-over als deiktisch of niet-deiktisch aan per vier seconden. Op pagina 28 en 29 is de uitzending van CGTN op 17 april 2018 weergegeven. Hieronder is de legenda te vinden. De lijn waarin het getal te vinden is staat voor de voice-over de lijn daaronder geeft aan of de voice-over deiktisch is of niet.

Legenda:

Bovenste lijn met getal geeft type voice-over aan

Nieuwslezer	
Reporter	
Geïnterviewde	
ongedefinieerd	
Minuut in uitzending (met willekeurige kleur)	2

Onderste lijn geeft aan of de gesproken tekst wel- of niet-deiktisch is

Deiktisch	
Niet-deiktisch	

Blue	Blue	Blue	Blue	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Grey	Grey	Grey	Grey	Red	Red	Red	Red	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	20
Purple	Purple										Purple	Purple	Purple	Purple														
Blue	Blue	Blue	Blue	Red	Red	Red	Red	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Red	Red	Red	Red	Red	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	22
Red	Red	Red																										

Bijlage 2: Voorbeelden niet-deiktisch materiaal gecategoriseerd op thema

CGTN

Een voorbeeld van niet-deiktisch materiaal met het thema politiek is te zien in figuur 6.

Figuur 6. Niet-deiktisch materiaal met het thema politiek in de CGTN uitzending van 20 april 2018. Overgenomen van CGTN [videobestand] (Namdar, 2018b)

In dit geval gaat de gesproken tekst over het ontslag van ex-FBI-directeur Comey. Op het beeld is te zien hoe Donald Trump uit een vliegtuig stapt. De tekst verwijst hier niet direct naar het beeld. Hierdoor is het niet-deiktisch materiaal met als thema politiek. Het beeld gaat namelijk over de president van de Verenigde Staten.

Een voorbeeld van niet-deiktisch materiaal met als thema economie is te zien in figuur 7.

Figuur 7. Niet-deiktisch materiaal in de CGTN-uitzending van 20 april 2018. Overgenomen van CGTN [videobestand] (Namdar, 2018b).

In dit geval gaat de gesproken tekst over de schulden van het land China. Op het beeld een geldtelmachine te zien. De tekst verwijst hier niet direct naar het beeld. Hierdoor is het niet-deiktisch materiaal met als thema economie. Het beeld gaat namelijk over het tellen van geld.

BBC World News

Een voorbeeld van niet-deiktisch materiaal met als thema politiek is te zien in figuur 8.

Figuur 8. Deiktisch materiaal in de BBC World uitzending van 16 april 2018. Overgenomen van BBC World News [videobestand] (Amroliwala, 2018a).

In dit geval wordt ex-FBI-directeur James Comey geïnterviewd. De gesproken tekst gaat over het feit dat hij Donald Trump als ongeschikt ziet voor het presidentschap. Op het beeld is het Witte Huis te zien. De tekst verwijst hier niet direct naar het beeld. Hierdoor is het niet-deiktisch materiaal met als thema politiek. Het beeld gaat namelijk over de president van de Verenigde Staten.